

ב ע נ ין :

עומר כץ

(להלן : "השחקן")

המבקשת:

מכבי תל-אביב כדורגל בע"מ

(להלן : "הקבוצה המעבירה")

- נ ג ד -

ה מ ש י ב ה :

מועדן כדורגל מכבי עירוני פתח תקוה

(להלן : "הקבוצה הקולטת")

ה ח ל ט ה

בפנינו עתירת הקבוצה המעבירה לפיה נתבקשנו לפסוק כי היא זכאית לפיצוי בסך 360,000 ₪ עבור העברת השחקן אל שורות הקבוצה הקולטת.

הקבוצה נקטה בהליך המותנה.

בתגובה לעתירת הקבוצה המעבירה, הגיש השחקן את כתב טענותיו, ולטענתו אין הקבוצה המעבירה זכאית בנסיבות העניין לפיצוי כלשהו, או לחלופין, זכאית לפיצוי בסך - 20,000 ₪ בלבד.

אף הקבוצה הקולטת הגישה את כתב טענותיה, לפיו הוסכם בינה ובין הורי השחקן, עת בוטלה ההתקשרות ביניהם, כמפורט להלן, כי במידה והקבוצה המעבירה תגיש עתירה כנגד השחקן אל המוסד למעמד השחקן, ישולם כל סכום פיצוי שייפסק, במלואו, על ידי הורי השחקן בלבד.

הן השחקן והן הקבוצה המעבירה הגישו טענות משלימות בהמשך לכתבי טענותיהם.

א. העובדות הרלוונטיות לעתירה הינו כדלקמן :

1. השחקן הינו בן כ- 18 שנים.
2. בעונת 2009-10, בהיותו בן 11 שנים, עבר השחקן מקבוצת מכבי הרצליה אל הקבוצה המעבירה.
3. מאז שיחק השחקן כשוער במחלקות הנוער בשורות הקבוצה המעבירה.
4. בין השחקן לקבוצה המעבירה לא נחתם כל הסכם התקשרות.
5. בחודש ינואר 2015 הודיע השחקן לקבוצה המעבירה ולהתאחדות לכדורגל בישראל על רצונו לעבור למועדון אחר.

6. בתחילת עונת 2015/16 נרשם השחקן בקבוצה הקולטת.
7. בחודש דצמבר 2015 עבר השחקן לעירוני ניר רמת השרון, בשורותיה הוא רשום כיום.
8. עובר להעברתו מהקבוצה הקולטת לקבוצת עירוני ניר רמת השרון, נחתם בין הקבוצה הקולטת להורי השחקן הסכם המשחרר את הקבוצה הקולטת מתשלום דמי השבחה לקבוצה המעבירה, ככל שיפסק כי היא זכאית להם.

ב. דיון

המסגרת הנורמטיבית

1. מדובר בעתירה אשר על פי נסיבותיה העובדתיות, חלות עליה הוראות **סעיפים 12 ג ו-12 ג א1 (2)** לתקנון הרישום (**להלן: "התקנון"**), העוסקות בפיצוי המגיע לקבוצה מעבירה בעת העברת שחקן קטין, שגילו בין 15-17 שנים.
2. לכאורה, עפ"י הוראות אלה, כבולים אנו בהכרעתנו, הן לכך שהקבוצה המעבירה בהכרח זכאית לפיצוי בגין אימונו וקידומו של השחקן, והן לגובה סכום הפיצוי, אשר לא יפחת מהסכומים הנקובים ב"**טבלת העברות קטין**" (נספח י"ז לתקנון, להלן: "**הטבלה**").
3. נקדים ונאמר, כי מעבר לעניינו של המקרה דנן, עמדתנו העקרונית הינה כי פסיקת פיצויים דווקנית על פי הטבלה עלולה להביא לתוצאות לא צודקות באופן חריג, ובמקרים כאלו נתונה לפוסקים הסמכות לסטות מהוראות הטבלה, ונבאר.
4. לאורך השנים האחרונות, נמנענו מהפעלת סמכותנו ושיקול דעתנו, ביחס לקביעת גובה הפיצוי המגיע לקבוצה המעבירה בסוגיות דומות מאוד לעניין שלפנינו – אלא פסקנו על פי הסכומים הנקובים בטבלה.
5. זאת, על אף הסתייגותנו המוצהרת מהתוצאות הלא צודקות או הלא הוגנות שהתקבלו על פי הטבלה במקרים רבים – וזאת הן בשל גובה הסכומים המפורטים בטבלה אשר אינו מותאם לשוק הישראלי, קשיחות הקריטריונים והיעדר מיידג בין שחקנים שונים וקבוצות שונות, כך שדין דומה חל על מקרים שנסיבותיהם עשויות להיות שונות בתכלית.
6. לצד ההכרה בהשקעתה של קבוצה מעבירה באימונו וקידומו של שחקן, בגינה תהא היא ככלל, זכאית לפיצוי מזערי כאמור בטבלה, יש להביא בחשבון כי חוסר גמישות הטבלה והיעדר המיידג עלולים לפגוע ביכולתו של שחקן, ובפרט קטין, לממש את הפוטנציאל הגלום בו באופן ממשי ולפגוע כך בעשייה הספורטיבית כולה.
7. לא פעם הפננו את קברניטי ההתאחדות לבחון, גם אם הדבר מחייב פניה לפיפ"א/אופ"א, את האפשרות לשנות את הטבלה, (כמו גם את הטבלה המקבילה של שחקנים בוגרים), להגמישה ולהתאימה לשוק הישראלי (ראו לדוגמה: ההחלטות בעניין איתמר ניצן, דין דוד).
8. בעניין דין דוד אף הבהרנו כי: "**בישיבה הוחלט על דעת כל הפוסקים כי אין בכוונתם להוות "חותמת גומי" ללא כל שיקול דעת ואין בכוונתם בעתיד לפסוק בעניינם של קטינים לפי הוראות התקנון**" (כשהכוונה כמובן היא לטבלה!).
9. אולם, עד לעת הזו נותרה הטבלה בעינה.

סמכות הפוסקים לסטות מההסדר הספציפי שבתקנון, כאשר הדבר צודק ונכון

10. סעיף 14א(6) לתקנון, קובע כי: "הפוסקים יפעלו, ככל שייראה להם צודק ונכון, בנסיבות העניין".
11. סעיף זה מעגן את סמכות הפוסקים לסטות מהוראות התקנון ככל שהדבר נראה להם צודק ונכון בנסיבות.
12. למעלה מן הצורך יובהר, כי מקום בו קיימת סמכות שיפוטית או מעין שיפוטית כללית ליתן סעד "למען הצדק", היא גוברת על הסדר חקיקתי ספציפי.
13. לשם השוואה ראו את האמור בבג"צ 3511/02 עמותת הפורום לדו קיום בנגב נ' שר התשתיות פ"ד נז(2) 102 (2003). שם, נדונה מצוקתם של ילדים בנגב שנאלצו לעבור בדרך לבית ספרם דרך נחל מזוהם. בית המשפט הורה על בניית גשר לצורך מעבר הולכי רגל תוך חריגה מדיני התכנון והבנייה וקבע, כי סמכות בית המשפט ליתן סעד למען הצדק, גוברת על ההסדר החקיקתי הספציפי.
14. בנוסף, סמכות הפוסקים על פי התקנון כוללת בתוכה בהכרח את החובה להפעיל את שיקול דעתם, כשמדובר במקרים חריגים, המצריכים התייחסות שהיא לפנים משורת הדין.
15. ראשית - אכן בתקנון הוראה מפורשת לקבוע את סכום הפיצוי המזערי המגיע לקבוצה המעבירה על פי הטבלה. אולם גם במקום בו נקבעו מגבלות קשיחות, קיימת חובה להפעיל שיקול דעת במקרים חריגים, על מנת למנוע תוצאות בלתי צודקות.
16. כך למשל, קבע בית המשפט העליון בבג"ץ 4293/01 משפחה חדשה נ' שר העבודה והרווחה (פורסם בנבו, 2009) כי למרות שהרשות קבעה קריטריונים ברורים של גיל מירבי לאימוץ, הרי שקביעת מגבלה קשיחה עלולה להיות בנסיבות מסויימות בלתי סבירה ובלתי מידתית, ולכן פירש את הכללים שנקבעו בנושא זה, כמקנים שיקול דעת לוועדת הערר לחרוג מהמגבלה שחלה במקרה הרגיל.
17. שנית - התקנון עצמו מפרט בסעיף 12 ג 1 (3) רשימת חריגים אשר בהתקיימם, לא תהיה הקבוצה המעבירה זכאית לפיצוי כלשהו בגין קידומו ואימונו של שחקן.
18. אין מדובר בהסדר שלילי. קיומה של הוראה זו, בכפוף לסמכות הכללית המעוגנת בסעיף 14א(6), מעידים, כי אין מדובר בהוראה הממצה מראש את כל האפשרויות לחרוג מן הטבלה ולהפעיל שיקול דעת, בנסיבות בהן הדבר צודק ונכון (השוו: ע"א 6291/95 בן יקר גת חברה להנדסה ובנין בע"מ נ' הועדה המיוחדת לתכנון ובנייה "מודיעין" פ"ד נא(2) 825 (1997), שם נקבע כי הוראה בתוכנית מתאר שקבעה כי התוכנית ממצה מראש את כל האפשרויות למתן הקלות או לבחינת בקשות חריגות, אינה סבירה).
19. משהבהרנו את מקור הסמכות לסטות מהוראות התקנון, נבהיר מתי עלינו לעשות כן.
20. ככלל, על המוסד למעמד השחקן להירתע מהחלטות אשר אינן עולות בקנה אחד עם הוראות התקנון הספציפיות. אולם בנסיבות חריגות בלבד, לא מן הנמנע שניזקק לסמכות הכללית, לסטות מהוראות התקנון על מנת להכריע באופן צודק ונכון בנסיבות העניין.
21. שקילת נסיבות העניין תאפשר לנו לבצע הבחנה רלוונטית בין מקרים אשר אין זה נכון וצודק לפסוק בהם פיצוי זהה על פי הטבלה.
22. התקנון מורה את הפוסקים בסעיף 14א(7) (א)-(ד) להביא בחשבון בעת הכרעתם את גיל השחקן; מעמדו המקצועי; היתרונות המקצועיים והכלכליים של הקבוצה הקולטת; והתנאים הכספיים אשר סוכמו בין השחקן ובין הקבוצה הקולטת.

23. אין מדובר ברשימה סגורה, אלא שכאמור, עלינו לבחון את נסיבות העניין בכל מקרה ומקרה – באשר לא כל מקרה יהווה חריג, המצדיק סטייה מהוראות הטבלה.

מן הכלל אל הפרט

24. זוהי כאמור עמדתנו העקרונית בסוגייה, אולם נוכח מעמדו של התקנון ואף חשיבותו של וודאות ויציבות משפטית, החלטנו בנסיבות המקרה דנן לאפשר לקברניטי ההתאחדות לשנות את הוראות התקנון הרלוונטיות "בדרך המלך" תחת שינויין אד-הוק – שאחרת איננו מוציאים מכלל אפשרות שניאלץ לפסוק בעתיד ובמקרים דומים, על פי עמדתנו המפורטת לעיל.

25. נציין עוד, כי נוכח חשיבותה של הסוגייה העקרונית שעלתה במקרה דנן, הצטרף עו"ד גיל סלומון אל הרכב הפוסקים בתיק זה.

26. שקלנו בכובד ראש את טענותיה של הקבוצה המעבירה, בין היתר אלו הנוגעות להשקעה באימונו וקידומו של השחקן באחד המועדונים המובילים, ואת טענותיה לעניין זכאותה על פי הטבלה, כמו גם הנסיבות הספציפיות של השחקן.

27. שקלנו בהחלט גם את טענותיו של השחקן הנוגעות לנסיבות מעברו בין הקבוצות, כמפורט להלן והחלטנו לפסוק במקרה זה את הסכומים המזעריים הנקובים בטבלה:

(א) מדובר בשחקן בן כ-18 שנים, אשר היה בן פחות מ-17 שנים עת הודיע לקבוצה המעבירה על עזיבתו ;

(ב) מן המסמכים אשר הוגשו לנו עולה כי הרקע למעבר, איננו ניצול משאביה של הקבוצה המעבירה, על מנת לקבל הצעה כלכלית טובה יותר בקבוצה הקולטת, אלא נסיון לגיטימי של השחקן, לשיפור האופק המקצועי שלו ;

(ג) בשורות הקבוצה הקולטת לא שותף השחקן במשחקים ;

(ד) עוד במהלך עונת 2015/16, בתחילתה עבר השחקן לקבוצה הקולטת, הוא עבר לקבוצת עירוני ניר רמת השרון מהליגה הלאומית ;

(ה) לא היה כל הסכם התקשרות בין השחקן לקבוצה המעבירה ואף לא נטען שהוצע לו כזה ;

(ו) השחקן לא זכה בתארים אישיים כלשהם ולא נמנה מעולם על איזה מסגלי הנבחרות השונות ;

(ז) השחקן עבר לקבוצה המעבירה ממכבי הרצליה בהיותו בן כ-11 שנים והיה רשום בה כשש עונות בלבד ;

(ח) בכל הכבוד לשחקן ולפוטנציאל המקצועי העתידי שלו, עד כה, הקריירה המקצועית שלו לא המריאה לשחקים ולא עולה מכתבי הטענות כאילו מדובר בכישרון חריג ויוצא דופן ;

(ט) אף נהיר לנו לצערנו, כי פסיקת פיצוי בנסיבות המקרה דנן עלולה להטיל על השחקן והוריו מעמסה כלכלית כבדה, באשר קיים חשש סביר שלא יוכלו למצוא קבוצה קולטת שתישא עימם באופן משמעותי בנטל ;

ג. סוף דבר

28. אנו קוראים למוסדות ההתאחדות להתכנס בהקדם ולשנות את הוראות התקנון הרלוונטיות כמפורט לעיל. כמו כן אנחנו קובעים כי החלטה זו תועבר לנציגי הקבוצות וארגון השחקנים, ותפורסם בפרסומים הרשמיים של ההתאחדות.

29. לגופו של העניין העומד בפנינו, לאחר ששקלנו את כל השיקולים כמפורט לעיל, אנו נאלצים לפסוק לקבוצה המעבירה פיצוי בסך של - 180,000 ₪, הוא הפיצוי המינימלי לפי הטבלה.

30. הסכום הנ"ל ישולם לקבוצה המעבירה בתוך 30 ימים מהיום וזאת ע"י הקבוצה הקולטת או השחקן. לכאורה, ההגיון מחייב שהחייב בדמי השבתה לא יושת על הקבוצה הקולטת, באשר השחקן היה רשום בה תקופה קצרה של מספר חודשים בלבד והיא, למעשה, לא נהנתה משירותיו, אך, אין זה בתחום סמכותנו לקבוע אם ההסכם שהוצג בענין הנ"ל בין הקבוצה הקולטת והשחקן/הוריו, מחייב, ועל פי התקנון, לכאורה, אין בסמכותנו לחייב בסכום הנ"ל את קבוצת עירוני ניר רמת השרון.

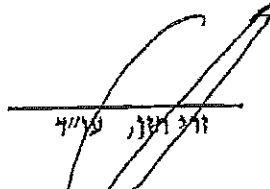
ככל שהצדדים לא יגיעו ביניהם להסדר, פתוחה בַפְּניהם הדרך לקבלת פסיקה מחייבת בענין חובת התשלום, בהתאם התקנון.

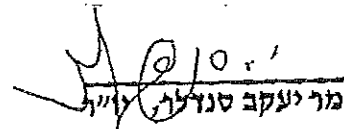
31. אנו מתנצלים בפני הצדדים על מתן ההחלטה באיחור, ענין הנובע מההתלבטות הרבה שליוותה את מתן ההחלטה ומורכבותה.

שכר טרחת הפוסקים בסך כולל של - 3,600 ₪ בתוספת מע"מ ישולם ע"י הקבוצה המעבירה והשחקן בחלקים שווים.

ניתן ביום 03.07.16 בהיעדר הצדדים.

אשר שור, עו"ד

ז'בי הרש, עו"ד

מר יעקב סנדלר, עו"ד

144\1\2274